No. 2900 Woensdag 24 Nov. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Ook zij deugden niet.

De katholiek spreekt van zijn „heilige" Kerk, welke bestuurd wordt door een man, dien men aanspreekt met de naam van „heilige" Vader en van Zijne „Heiligheid."

De katholieken beweren zeven „heilige sacramenten te bezitten als evenzovele middelen tot „heiligheid". Minstens op Zon- en feestdagen moeten zij de „heilige" Mis bijwonen.

Maar, zo wordt ons dikwijls voor de voeten geworpen, met al die heiligheid zijn de katholieken niet beter dan de rest. Ook zij deugen niet. Zelfs schijnt de criminaliteit onder de katholieken groter te zijn dan onder de andere groepen der bevolking.

Wat moeten we daarop antwoorden?

In ieder geval willen we de moed hebben om de waarheid onbevangen onder de ogen te zien, hoe beschamend dat misschien ook voor ons moge zijn.

We zullen ons hier echter niet bezig houden met statistieken en geen vergelijking gaan instellen tussen katholieken en niet-katholieken, om te zien hoe hoog bij elk het percentage van gerechtelijk-veroordeelden is.

Hoewel we de betekenis van een dergelijke vergelijking allerminst willen ontkennen, menen we toch allereerst iets vruchtbaarders te doen te hebben.

Laten we alvast beginnen met de erkenning, dat ook wij zwakke mensen zijn. Geen zonde is bij ons onbekend. Ook bij ons is er kaf tussen het koren en onkruid tussen de tarwe. Ook geen katholiek priester, geen bisschop, zal van zich zelf durven beweren, dat hij zonder gebreken is. En de Paus van Rome zelf is een [illegible] menselijke zwakheid door zijn hoge zending niet wordt weggenomen.

Doch een katholiek strijdt tegen zijn lagere en zelfzuchtige neigingen. Doet [illegible] liek. Dat er zo helaas, velen zijn, valt niet te ontkennen.

Wij wagen het daarom ook niet, om op andere groepen neer te zien met een mentaliteit van „Heer, ik dank U, dat ik niet zo slecht ben als al die anderen." Liever slaan we, in het bewustzijn van onze schuld, de ogen neer en bidden vol schuldbesef „God wees ons, zondaars, genadig."

Neen, wij maken geen aanspraak op het monopolie van deugdzaamheid, maar wel trachten we met de hulp van Gods bijstand altijd minder slecht te zijn.

Bij velen van ons valt inderdaad een tegenstelling waar te nemen tussen leer en leven, tussen het geloof dat wordt beleden en de daden, die door anderen, in ieder geval door God worden gezien. Dat is niet goed te praten en dat willen ook wij niet verontschuldigen.

Doch moeizaam klimmend, met vallen en opstaan, gaat onze weg de zon tegemoet, waarvan het licht ons bestraalt en de gloed ons verwarmt.

En beter dan het veroordelen van anderen, is het onversaagde streven om zelf goed te zijn.

Wij, katholieken, die onverdiend het licht des geloofs hebben ontvangen en beschikken over genadebronnen, die voor anderen niet toegankelijk zijn, zijn echter dubbel verantwoordelijk voor onze ontrouw. „Wien veel is gegeven, hem zal veel worden gevraagd; en wien veel is toevertrouwd, van hem zal des te meer worden geëist" (Luc. 12, 48). „Uit vrije wil heeft God ons door prediking der waarheid geteeld, opdat wij de eerstelingen zijner schepselen zouden zijn" (Jac. 1, 18).

Laten wij die verantwoordelijkheid begrijpen en, gebruik makend van de ons ten dienste staande middelen, zo leven, dat de buitenstaanders „onze goede werken ziende, den Vader verheerlijken, die in de hemel is" (Mt. 5, 16.)

Want groot is het kwaad, wanneer wij [illegible] „de Naam van God wordt gelasterd door de heidenen" (Rom. 2, 24).

De beweging der aardkorst.

Dezer dagen vertrekt de bekende Prof. Vening Meinesz voor de tweede keer van Curaçao. Beide keren op een onderzeeboot voor het doen van zijn bekende slingerproeven voor zwaartekrachtmetingen.

Opnieuw, evenals dit eeuwen geleden ook reeds het geval was, twisten de geleerden over de beweging der aarde. Ditmaal echter heeft hun onenigheid niet betrekking op de beweging der aarde ten opzichte van de zon, doch op de bewegingen der aardkorst.

De aardkorst, zo vertelde Prof. Vening Meinnesz in een interview aan de Beurs, moet U zien als een starre laag, waaronder zich de simalaag bevindt, een taaie massa, die men echter vloeibaar zou kunnen noemen.

Reusachtige plooivormingen nu zien wij aan de oppervlakte in gebergten als de Alpen, welke zich voortzetten in de Himalaya.

Hoe komen die bewegingen tot stand, die onze aardkorst plooien, verscheuren, tot hoge bergen doen optorenen of in de diepte der zeeën doen wegzinken? Hoe is haar mechanisme en over welke tijdruimten verlopen zij?

Deze en andere problemen zijn het die thans bij het geologisch onderzoek op het voorste plan staan.

En de kennis dezer problemen wordt o.a. verkregen door de zwaartekrachtproeven van Prof. Vening Meinesz.

Aan de hand van een artikel van Prof. Dr. Erich Haarmann uit Berlijn, zullen we onze lezers iets naders over deze problemen mededelen.

Velen menen de bewegingen der aardkorst, waarvan het leven aan de oppervlakte der aarde afhankelijk is, in verschillende tijperken, al naar gelang der intensiteit, te kunnen onderbrengen. Volgens hen, die deze mening aanhangen, zouden wij dan thans leven in een tijdperk van betrekkelijke rust, waarin de aardkorst zich slechts plaatselijk, op zijn hoogst langzaam en in elk geval zonder dat zij barst, vervormt — vervormingen, die per jaar niet meer dan enkele centimeters verschil doen ontstaan.

In tegenstelling met deze opvatting kan men echter constateren, dat ook nu nog eilanden eensklaps ontstaan of verdwijnen. Bij aardbevingen en vulkanische uitbarstingen ondergaat de aardkorst menigmaal snelle vormveranderingen en er ontstaan scheuren en kloven. Speciaal langs de kusten kan men het rijzen en dalen der „vaste" kustlijn ten aanzien van de waterspiegel nagaan. Duizend jaar geleden konden b.v. zeilschepen Upsala, de vroegere hoofdstad van Zweden, bereiken. Later echter verplaatste men de hoofdstad wegens het wanneer de gehele aardkorst voortdurend verder naar buiten aan de nieuwgevormde kust. Aannemende, dat het tempo, waarmee het land aan de huidige Zweedse kust uit zee oprijst, hetzelfde blijft, kan men uitrekenen, hoeveel tijd er nog moet verstrijken, tot Stockholm niet langer voor zeeschepen bereikbaar zal zijn.

De beroemde „Cinque Ports" aan Engelands Kanaalkust, de wieg der Britse scheepvaart, zijn verzand en alleen Dover wordt kunstmatig open gehouden. Dunwich aan de Engelse Oostkust, dat een paar eeuwen geleden nog door twee afgevaardigden in het Lagerhuis was vertegenwoordigd, is inmiddels in zee verdwenen.

Frankrijk bezit op grote afstand van de kust talrijke plaatsen en bouwwerken, die voorheen aan zee lagen, terwijl de oude Romeinse havenstad Ravenna thans 8 km van de kust is verwijderd.

Tegenover het uit zee oprijzende kustgebied van Scandinavië staat een landwaarts wijkende kustlijn in grote delen van Duitsland, Nederland, Frankrijk en Engeland.

Natuurlijk kan de zee zelf het zijn, die land aan- of ook wegspoelt, maar vaak kan men het bewijs leveren, dat de nieuwe situatie het gevolg van verticale bewegingen der aardkorst is geweest.

Voortdurend bevindt zich, naar de seismografen ons laten zien, de aardkorst in lichte trilling, onderbroken door de krachtiger bewegingen, door grote en kleine natuurrampen veroorzaakt. Dat het in beweging zijn der aardkorst zo weinig tot ons bewustzijn doordringt en dat wij nauwelijks geneigd zijn, haar te beschouwen als behorend in het schema van het geologisch gebeuren, spruit voort uit het overoude begrip van de onveranderlijkheid van de bodem. Pas wanneer in de gehele aardkorst voortdurend en nauwkeurig wordt gemeten, zal ieder ervan doordrongen kunnen worden, dat de aardkorst niet slechts vibreert, doch dat haar aardschollen zich ook onderling in voortdurende beweging bevinden.

Men mag derhalve niet, zoals dit zo vaak gebeurt, het huidige tijdvak als een periode van betrekkelijke rust beschouwen. Integendeel duidt geen enkel feit erop, dat de aardkorst ooit in krachtiger beweging is geweest dan tegenwoordig het geval is, zodat het m.a.w. zelfs zeer wel mogelijk is, dat de aardkorstbeweging in het tijdvak, waarin wij thans leven, juist bijzonder intensief is.

De wetenschap is erin geslaagd te bewijzen, dat deze op- en neerwaartse bewegingen der bovenste bodemlagen, dit zgn. oscilleren der aardkorst, ook in de gehele praehistorische tijd, vele honderden millioenen jaren dus, heeft plaats gevonden. Te allen tijde hebben zich ergens in uitgestrekte bekkens horizontale lagen van verscheiden kilometers dik afgezet. Tijdens dit afzettingsproces bleven de bekkens zakken, vaak echter zó langzaam, dat zich op de bodem een weelderige plantengroei kon ontwikkelen. Totdat dan na een zich over een tijdperk van duizenden jaren uitstrekkende ontwikkelingsperiode het gehele bekken „eensklaps" — in geologisch opzicht dan altijd — wegzakte, door leem, zand en gesteente werd bedolven. Zodoende werd de gehele vegetatie luchtdicht afgesloten, zij kon niet vergaan en werd geleidelijk tot steenkoollagen. Talrijke afzonderlijke lagen kan men in elk kolenbekken constateren, waarbij elk der lagen een tijd van stilstand of althans een periode van langzaam zakken in het totale verzakkingsproces aanduidt. Op andere plekken weer kan men constateren, dat de bodemlagen zich in opwaartse richting hebben bewogen. Het is het eeuwige op en af, dat in zijn rythme de aarde en alle leven beheerst. Niets is nu eenmaal bestendig.

Hoe komen nu deze bewegingen tot stand en aan welk mechanisme gehoorzamen zij? Volgens de oscillatietheorie (Erich Haarmann, „Die Oszillationstheorie, eine Erklärung der Krustenbewegungen von Erde und Mond", Stuttgart 1930) zijn deze overal en te allen tijde te constateren oscillaties, dus het rijzen en zakken van afzonderlijke delen der aardkorst, primair — zij zijn wat men noemt primair tectonisch. Daar zij in bepaalde tijden [illegible] optreden, moeten ook haar oorzaken de gehele aarde omvatten en dus van kosmische oorsprong zijn. Misschien zijn deze oscillaties een gevolg van het feit, dat vloeibare steenmassa's in of onder de aardkorst zich verplaatsen, teneinde een verstoord evenwicht der aardellipsoïde te herstellen.

In de welvingen en bekkens der aardkorst ontstaan geleidelijk spleten, die vaak door ertsen of andere delfstoffen ofwel door vloeibare gesteenten, uit de diepte der aarde afkomstig, worden gevuld. Ook gebeurt het wel, dat beken en rivieren deze spleten gaan volgen, waaruit dus blijkt, dat niet alle dalen en kloven door stromend water in het aardoppervlak zijn uitgeschuurd. Tijdens het rijzen vertoont het betreffende deel der aardkorst voortdurend meer barsten, op de wijze van een rijzend brood in de oven. Deze spleten worden steeds dieper, en splijten tenslotte zelfs de hoogste bergketens tot op een zó grote diepte, dat het water er van de ene naar de andere kant doorheen kan stromen. Het zijn derhalve in hoofdzaak verticaal verlopende bewegingen, die aan het aardoppervlak zijn vorm geven.

Het geval kan zich voordoen, dat als gevolg van een op- of afwaartse beweging der aangrenzende delen van de aardkorst hoogteverschillen ontstaan, zonder dat dit hoger gelegen gebied steil boven de lagere gedeelten uitsteekt, doch geleidelijk golfvorming of door schuinse afzettingen erin overgaat. Zijn dergelijke boven de omgeving uitstekende gebieden bedekt met tot glijden in staat zijnde gesteenten, speciaal nog niet volkomen gestabiliseerde Oceaanafzettingen, dan kunnen deze onder de invloed der zwaartekracht in beweging geraken, evenals dit bij lawines, gletschers, lava, enz. het geval is. Deze onder de directe invloed der zwaartekracht ontstaande bewegingen zijn derhalve secundair tegenover de reeds beschreven primaire oscillaties — men duidt ze dan ook aan als secundair tectonisch. Al naar gelang van de soort van gesteente, het tempo, de temperatuur en andere omstandigheden gaan de neerglijdende gesteenten plooien vertonen of zij schuiven in lagen over elkaar heen.

De omlaag gegleden en daarbij geplooide of over elkaar geschoven lagen worden geleidelijk als gevolg der oscillaties weer naar boven gedrukt. Aangezien dit omhoog rijzende deel der aardkorst een geweldige steenklomp torst, bestaande uit de indertijd omlaag gegleden en geschoven massa's, moet zulk een omhoog rijzen geleidelijk gebergten doen ontstaan.

De oscillatietheorie berust derhalve op de waargenomen oscillaties, de op- en afwaartse beweging van afzonderlijke delen der aardkorst, waarin de verplaatsing van ondergrondse vloeibare gesteenten tot uiting komt. Daar waar het betreffende gedeelte van het aardoppervlak bedekt is met tot glijden in staat zijnde lagen, bestaat de mogelijkheid, dat deze inderdaad omlaag glijden en daarbij gaan plooien, of over elkaar heenschuiven. Tijdens het verdere verloop van het oscillatieproces worden zulke delen der aardkorst weer omhoog gedrukt. Op die wijze wordt het hooggebergte gevormd, dat zulk een diepe indruk op ons maakt, doch dat, wanneer men het op een bol van 30 cm doorsnede zou willen aangeven, slechts $1/5$ millimeter boven het oppervlak zou uitsteken, zodat men het zelfs nauwelijks zou kunnen voelen. Ook de diepste plekken der Oceanen zouden op zulk een bol slechts een uitholling van $1/5$ millimeter nodig maken.

Al deze onder de invloed der oscillaties tot stand komende bewegingen zijn in sommige perioden intensiever, in andere daarentegen weer zwakker. Het is een geweldig gebeuren als het lot der mensheid bepaalt.

De voorrang van de mens.

Het is een der grote dwalingen van de moderne wereldbeschouwingen dat zij de mens teruggedrongen hebben van de plaats welke hem krachtens de natuurwet toekomt, en hem ondergeschikt hebben gemaakt aan de gemeenschap.

Op het laatste (zevende) Congres van het Internationaal Christelijk Vakverbond is daarom aan deze dwaling ruime aandacht besteed en hebben daar te Parijs Prof. Jacques Maritain, Dr. C. Beekerkamp uit Leiden en Dr. Alfons Frenkler uit Reichenberg zeer gedegen, wetenschappelijke inleidingen gehouden over **de voorrang van de mens.**

De uitnemende rede van Prof. Maritain eist philosopische scholing, waarom we deze niet zullen weergeven.

Dr. Beekenkamp echter heeft gesproken over de menselijke persoonlijkheid, met name de persoonlijkheid van den arbeider, in het gezin en beroep, en deze rede hier in verschillende hoofdstukken weer te geven lijkt ons wel nuttig en gewenst.

We geven dan het woord aan Dr. C. Beekenkamp.

Berdjajew, de vermaarde stichter van de Academie voor philosophie en religie heeft gezegd: „Het probleem van den mens heeft voorrang voor het probleem der maatschappij en der cultuur".

Dit woord is wijsgerig, godsdienstig, profetisch, het is bovenal waar.

De moderne wereldbeschouwingen ontkennen dit. Communisme, fascisme en nationaal-socialisme leggen het accent niet in de mens, niet in de waarde van de menselijke persoonlijkheid, waar zij immers lijden aan een overspanning van de gemeenschapsgedachte in de een of andere vorm. En juist daardoor wordt de mens van onze dag bedreigd door het gevaar, dat hij beroofd wordt van zijn eigen, vrije, persoonlijke rechten en woorden. Hij wordt gegrepen door geweldige collectiviteiten en moet zich onderwerpen aan onmenselijke bevelen. Van hem wordt verlangd, dat hij zijn ganse persoonlijkheid aan de maatschappij, de staat, de klasse, het ras of de natie zal prijsgeven.

Heeft de menselijke persoonlijkheid als zodanig nog waarde?

Het schijnt mij van eminente betekenis, dat dit congres deze vraag met vernieuwde aandrang aan de orde stelt. De christelijk-sociale beweging toont door deze probleemstelling in deze tijd zich van hare roeping bewust te zijn, en zij blijft daarbij trouw aan haar beste tradities. Want steeds stond zij op de bres, wanneer geestelijke waarden werden bedreigd. Wie de geschiedenis van de christelijke sociale beweging niet alleen als internationaal verschijnsel, maar ook in de verschillende Europese landen kent, zal mij toestemmen, dat zij immer weer met haar eigen visie en vanuit eigen geestelijk bezit de vragen van de tijd heeft weten te benaderen.

Neem b.v. de encycliek van Paus Leo XIII, Rerum Novarum, waarin de liberale economie van het einde der 19e eeuw wordt gevonnist, en de klassenstrijdgedachte bestreden. Of de encycliek van Pius XI, Quadragesimo Anno, die onder meer te velde trekt tegen het staatssocialisme en pleit voor herstel der maatschappelijke orde en sociale rechtvaardigheid.

En wat de nationale beweging betreft — ik behoef U voor Engeland slechts in herinnering te brengen de namen van Maurice, Kingsley of Kardinaal Manning; voor Nederland Kuyper en Talma; voor Duitsland Stöcker en Wagner, von Ketteler en Adolf Kolping; voor Frankrijk Graaf de Mun, om U enigermate te doen gevoelen, dat allen dezen, op hun manier, in de omstandigheden, waarin zij zich bevonden, niet hebben geschroomd, de strijd aan te binden tegen de geest der eeuw.

Toen het individualisme en het economisch liberalisme ten hemel schreiende wantoestanden in het leven hadden geroepen, is het waarlijk niet in de laatste plaats de christelijk-sociale beweging geweest, die de gewetens wakker geschud heeft en veranderingen te weeg bracht. Of, om een voorbeeld uit mijn eigen land te nemen, nu het streven naar een gebonden economie baan breekt, zijn het alweer de christelijke vakbeweging en de christelijke politieke partijen, die het onderwerp „Ordening" op hun congressen behandelen, na daaromtrent orienterende rapporten in het licht te hebben gegeven. Men doet dit om het eigen standpunt te bepalen en oppositie te nemen tegen het socialisatie-streven van het socialisme en de staatssocialistische tendenz van fascisme en nationaal-socialisme.

Ik zeg dat alles niet, om onze beweging te prijzen. Met waardering van veel goeds, dat zij tot stand bracht, moet helaas schaamtevol worden geconstateerd,

dat wij, christenen, die pioniers behoorden te zijn in de strijd voor sociale hervorming en bij het pogen naar herstel der maatschappelijke orde, niet zelden achteraan strompelen. Ja, laten wij maar erkennen, dat tengevolge van onze laksheid en lauwheid vele verhoudingen onherstelbaar verknoeid zijn. Instede van zelfverheffing, past ons, ook met het oog op de vervulling van onze taak in het maatschappelijk leven, de bede: „Vergeef ons onze schulden".

Heeft de menselijke persoonlijkheid als zodanig nog waarde?

Wij herhalen deze vraag, en moeten haar vooral bezien in het kader van gezins- en beroepsverhoudingen, waarbij dan het zoeklicht van de vuurtoren onzer christelijke beginselen ons moge leiden naar een veilige haven, waar ons levensschip, gehavend als het is op de woelige oceaan, rustig voor anker kan gaan.

Wij hebben reeds met een enkel woord gezegd, dat de wereldbeschouwingen, die tegenwoordig met driestе brutaliteit de alleenheerschappij voor zich opeisen, geen ruimte laten voor de erkenning van de waarde der persoonlijkheid.

Want waarin het fascisme en het bolsjewisme ook mogen verschillen, niet hierin, dat zij beide uitdrukking geven aan een gemeenschapsideaal, waarbij noodwendig behoort, dat de individuele mens niet meer is dan een onbetekenend klein onderdeel van het geheel en als zodanig geen andere waarde heeft dan te zijn drager van een maatschappelijke functie. Fascisme en bolsjewisme moeten, krachtens hun beginsel, de waarde van de persoonlijkheid miskennen en zulks ter wille van het ideaal, dat gesteld wordt, en dat — in deze beschouwingswijze — slechts door collectiviteit als zodanig kan worden tot stand gebracht.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Reeds de vorige week werden de gemoederen in Frankrijk bezig gehouden door het proces de La Roque, wat deze fascistische militair ontkend had tegen zijn tegenstanders, maar waarin hij zelf de verliezende partij is geworden. Door dit proces kwam aan het licht dat uiterst rechts zich in Frankrijk sterk militair organiseerde met ammunitiedepots en zendstations enz. Maar in het laatste weekeind werd Frankrijk plotseling in rep en roer gebracht door de ontdekking van een samenzwering tegen de Staat door de Cagoulards, de Ku Klux Klan van Frankrijk, een geheime bende in dienst van de Fascisten.

Of nu deze samenzwering een vinding is van het Volksfront om de La Roque onmogelijk te maken of dat het verhaal werkelijkheid is?

Velen menen dat thans voor de La Rocque het politieke einde is aangebroken.

Volgens de Osservatore Romano, aldus de K.R.O. 11. Zondag, heeft men in Duitsland plannen om de bekende Oberammergauer passiespelen om te zetten in Arische spelen. Het is werkelijk waanzinnig de politiek die daar gedreven wordt. Ook is men in Duitsland begonnen met het sluiten der kerken. Een kapel is omgezet in een museum bij wijze van proef.

Is het Nationaal Socialisme zó verschillend van het Bolsjewisme?

Ondanks de herhaalde berichten van de vorming van een Belgisch Ministerie, vernamen we gisterenmorgen uit de radio dat er nog steeds in België Ministercrisis is.

Ook in Italië schijnt een soort crisis te hebben bestaan in het Ministerie van Koloniën, maar de dictator Mussolini lost dergelijke kwesties op door eenvoudig trekken en dan een Secretaris generaal te benoemen, die het lopende werk doen kan. Of met deze crisis ook in verband staat het ontslag van Graziani in Abessynië? De Hertog van Aosta althans is daar onderkoning benoemd.

Van de conferenties der drie- en negen Mogendheden horen we niets meer de laatste dagen, noch van hun gevolgen.

In Spanje gaat de burgeroorlog nog door en in China rukken de Japanners meer en meer op naar Nangking, dat al door verschillende diplomatieke vertegenwoordigers verlaten is.

Wat zal het lot zijn van deze tegenwoordige hoofdstad van het Chinese Rijk?

Nanking was in de Chinese geschiedenis reeds vaak de residentie der dynastiën. Toen de Barbaren uit Mandsjoerije en Mongolië het Noorden des Rijks hadden veroverd, werd Nanking het centrum, van waaruit de Chinese keizer het overgebleven stuk lands regeerde. Het laatste Chinese keizergeslacht, de Mingdynastie, had zijn zetel eerst hier, later in Peiping, het vroegere Peking. Met recht voert Nanking zijn naam „hoofdstad van het Zuiden".

Het was in 1927, tien jaren geleden, dat Generaal Tsjang Kai Sjek de vorming van een nieuwe regering proclameerde, welker macht langzaam maar zeker over een groot deel van China invloed kreeg. Nanking was toen een oude, verdroomde, verlaten keizersstad der Mings, welke door burgeroorlogen veel geleden en haar rijkdommen verloren had.. Als residentie had men de stad in de loop der jaren verfraaid, dus voor een hoofdstad zou Nanking in aanmerking kunnen komen. Vooral de hoge, dikke stadsmuur, die 40 K.M. lang, de oude binnenstad omsloot, is een imposant werk en biedt zelfs thans nog verscheidene voordelen. Aan de Noordzijde der stad ligt het Lotusmeer, dat ondanks zijn lieflijke naam toch vaak het toneel van bloedige strijd was.

De muur en het water gaven Nanking iets vijandelijks en trots, doch binnen de wallen leefden slechts armoede en verval.

In het kleine stadscentrum in het Zuiden en bij de Confucius-tempel lag het vervallen handelscentrum, met zijn vuilheid, zijn geschreeuw en zijn opdringerigheid. Overigens bestond de grote vlakte der binnenstad uit rijstvelden en suikerplantages, zo omvangrijk, dat Nanking vaak maandenlang voor zich zelf kon zorgen, wanneer de stad belegerd werd.

Uit de oude glanstijd resten nog de graven der eerste Mingkeizers. De torens en torentjes, die de muur rond de graven sieren, zien er vuil en verwaarloosd uit en de schreeuwende cigarettenreclames op deze oude kunstwerken verfraaien het beeld niet.

Toch bleef nog genoeg plaats, om iets nieuws te bouwen, toen vóór tien jaar Westerse architecten opdracht kregen de oude stad te verfraaien en te moderniseren. De „radicalen" onder de architecten wilden het liefst alles, wat eens aan het oude Nanking behoorde, met de grond gelijk maken, doch zij moesten het onderspit delven voor de militairen, die hun oude stad te lief hebben, om haar aan afbraak prijs te geven. Ook de stadsmuur en de beroemde paukentoren moesten vallen, doch de militairen protesteerden opnieuw. Toen werd een overbodig deel van de muur omver geworpen, een ander deel werd gerestaureerd en weer een ander deel diende in het verVolg als militaire barricade.

Zodoende bleef Nanking haar gelaat als oud-Chinese stad behouden. Toen richtten de stedehouders hun oog op de rijstvelden; een groot deel hiervan moest weg, omdat men plaatst moest hebben voor asphaltwegen. Toen begon Nanking's binnenstad op iets moderns te gelijken. In Nanking kan men de meest zonderlinge vorm van architectuur aantreffen. De hogere lieden, die in de tijd, dat Nanking door het Westen werd vernieuw, een nieuwe woning lieten bouwen, ontwierpen zelf het plan, volgens hetwelk de architecten moesten bouwen. Zo kan men in Nanking het huis van een minister bewonderen: een groen majolicadak, Romaanse vensterbogen, een Italiaans terras aan de voorzijde en een Zuid-Afrikaans geveltje! Men mag hier inderdaad spreken van een Babylonische verwarring in de architectuur.

Toch is het zielenaantal van Nanking in de laatste tien jaar verdriedubbeld. Van ongeveer 300.000 is het op een millioen inwoners gestegen. In de Mingtijd leefden er ongeveer twee millioen mensen in deze stad. Het mooiste kwartier is dat van de ministers en hoge leden der diplomatie. De fraaie Europese tuinen zijn hier niet misplaatst en natuurlijk vindt men ook met voor de burgers zijn veelal zes verdiepingen hoog, doch hecht zien ze er niet uit. Nanking is geen schone stad, maar een ordentelijke stad; men vindt er een netheid, die men in China niet had verwacht en elders ook vergeefs zoekt. De straten worden des avonds gereinigd en het verkeer wordt in goede banen geleid.

De door Tsjang Kai Sjek gestichte beweging, „Nieuw Leven", welke de catechismus van de moderne Chinese staatsburger uitmaakt, heeft hier absoluut gezegevierd. Zelfs het roken op straat is verboden en aan dit verbod houdt men zich ook. In alle regeringsgebouwen zijn de beambten prompt om negen uur aanwezig. Zakenafspraken worden niet vergeten of verwaarloosd en wat nog nooit in China voorkwam: 12 uur 's middags is werkelijk ook 12 uur 's middags, niet 2 of 3 uur of 11 uur voormiddags!

In Nanking ziet men overal arbeid, nauwkeurigheid en regelmaat. Op dat punt kan menig Europese stad een voorbeeld nemen aan het oude Nanking!

Nanking is de schepping der heersende regeringspartij, de Koeomingtang. Vele moderne, hoge gebouwen herbergen de kantoren der partijorganisaties en buiten de stad, dicht bij de beboste Tijgerberg, vindt men sierlijke graven, met schone gedenkplaten, waarop te lezen staat, dat hier de slachtoffers vielen van de strijd, welke de Koeomingtang moest voeren, alvorens zij de overwinning behaalde. Het graf voor Soenjatsen, den stichter der Koeomingtang, is ongetwijfeld het schoonst. Het staat aan het begin van het kleine kerkhof, waar 42 leden der partij begraven liggen. Hierachter ligt het mauseleum voor de partijphilosophen Tanjinkai en Tioegaray. Een groot, goed onderhouden park met pagoden, Chinese bogen en prielen, voert rond de gehele begraafplaats. Het graf van Soenjatsen wordt dagelijks door honderden bezocht. Wierook- en bloemengeur komt u reeds van verre tegemoet, als gij de weg inslaat van de Tijgerberg.

Als hoofdstad is Nanking ook het militaire centrum van het gehele land geworden. Nanking heeft een militair karakter gekregen; dit hebben de vele gedenktekens, die de nieuwe stad sieren (soms ontsieren) bewerkstelligd. De mannen, die het moderne Nanking hebben opgebouwd, leven thans nog. De doden rusten hun welverdiende rust aan de voet van de Tijgerberg. Even buiten de stad vindt men, niet ver van elkaar, twee „gedenktekenen" in de vorm van een Amerikaanse luchtbom. De bommen liggen op een rotsgesteente, alsof zij daar toevallig op terecht kwamen. Deze bommen dienen om de voorbijgangers te waarschuwen, dat zij een „militaire stad" tegemoet gaan.

Maar zullen deze bommen thans werkelijkheid worden en de vernietiging voorspellen van dit symbool van het nieuwe China?

NEDERLAND.

GALILEI IN DE TWEEDE KAMER.

De treurige figuur van het N.S.B. tweede kamerlid de vroegere katholieke Graaf Marchant d'Asembourg heeft bij de Algemene beschouwingen in de 2e kamer zich zelf vergeleken met Galileo Galilei.

Mr. Marchant heeft in „Ons Noorden," daarover het volgende geschreven:

De gedachte spreker vergeleek zich zelf bij Galilei. Hij had een mindere kunnen kiezen. Het werd tepasgebracht, toen hij beweerde, dat de regering zijn „beweging" trachtte tegen te houden ondanks de zekerheid, dat ze zal slagen. Daarop volgde: „E pur si muove". Galilei is het niet, die heden belachelijk is".

In dit verband kan niets anders zijn bedoeld dan dit, dat „heden" „belachelijk" is de Kerk, die Galilei op de brandstapel bracht, omdat hij de tegenstelling had verkondigd, dat de aarde draait om de zon en niet omgekeerd, gelijk men vóór Galilei zou hebben gemeend. Toen Galilei zijn stelling niet wilde herroepen, riep hij uit, op de brandstapel, temidden van de vlammen: „e pur si muove", en tóch beweegt de aarde zich.

Het is dáárom zo treffend, dat een katholiek van toch enige beschaving met dit verhaal aankomt, omdat het verhaal een van de wapens vormt, waarmee de anti-papisten der Kerk van de heer d'Asembourg bestrijden. Het verhaal moet doorgaan voor een bewijs dat de Kerk het vrije wetenschappelijke onderzoek belet, en het eertijds gruwelijk heeft gestraft.

Maar een katholiek van enige beschaverhaal over Galilei geen woord waar is. Het verhaal blijft alleen leven in de anti-papistische traditie, omdat men zonder leugens niet voldoende gewapend bleek.

Dat het Galilei-verhaal 100 jaren na zijn dood is verzonnen, staat sedert tientallen jaren vast, bij alle geschiedkundigen, van welke richting ook. Dat de hypothese van Galilei, reeds omstreeks het jaar 240 vóór Christus was gesteld door Aristarchus van Samos, vóór Galilei opnieuw door Copernicus was verdedigd en eerst door Kepler en Newton in de 17e eeuw is bewezen, staat ook vast. En eindelijk is een feit, dat de kerkhervormers Luther en Melanchton tegen de hypothesen van Galilei met kracht zijn opgekomen. Zelfs een harde straf heeft Galilei niet geleden en hij is als een goed katholiek op zijn bed gestorven.

Indien de nationaal socialistische onderleider in de Tweede Kamer nog niet zo ver is, dat hij de werken van den aartsbisschop in Nederland verwerpt, dan moet hij van het Handboek der Kerkgeschiedenis van dr. J. de Jong (3e druk 1937) eens opslaan het derde deel. Daar vindt hij op blz. 152 vgg. wat hij in hoofdzaak had behoren te weten; vooral als katholiek deskundige zijner „Beweging" in kerkelijke zaken. Als hij dan toch in het nieuwe tehuis, waar men zal trachten den Zwijger na te volgen, aan het studeren is, kan hij meteen erachter zien te komen, wat in zijn Kerk een bisschop is, want ook dit bewees hij niet te weten.

CURACAO.

R.C.C. — R.C.A. 4—1.

Deze wedstrijd, die Zaterdagmiddag onder leiding van de Heer Elfrink plaats vond, heeft ons, na een aanvankelijk goed begin, teleurgesteld. Het begin was werkelijk heel aardig en de beide partijen wogen goed tegen elkaar op, maar toen na 10 minuten spelen R.C.C. op enigszins fortuinlijke wijze aan haar eerste doelpunt gekomen was, bleek daarmee de weerstand van de R.C.A.-achterhoede, en met name die van de keeper, gebroken. De rust ging in met 4—0 vóór de gastheren Een juist beeld geeft deze stand eigenlijk niet weer. In het veld kon men nu juist niet spreken van een uitgesproken evenwicht van R. C. C., maar de zwakke achterhoede van R.C.A., zocht het meestal in „hoog" werk, zodat de vrij sterke wind er voor zorgde dat de bal regelmatig voor het eigen doel terecht kwam. Trouwens, met een andere keeper onder de lat zou het toch geen 4—0 geworden zijn. De derde goal b.v., een schot dat geheel van de rechtervleugel werd ingezonden, was best te keren geweest.

De voorhoede en middellinie der gasten werkten uitstekend, maar ze begingen de grote fout het spel te kort te houden zodat er meestal wel een R.C.C-been was dat elk gevaar in de kiem kon smoren. Vos heeft dan ook niet veel werk gehad en de schoten die toch op goal kwamen behandelde hij op zijn bekende stoicijnse manier. Wanneer ons gevraagd werd het beste deel van R.C.C aan te wijzen, zouden we geen ogenblik aarzelen met de linkervleugel van de voorhoede te noemen. Daar zat werkelijk spel in en bovendien snelheid, zodat de meeste aanvallen door die vleugel geleid werden.

Na de rust heeft R.C.A. het windvoordeel en daar R.C.C. met haar 4—0 voorsprong het niet zo ernstig weer opneemt, weten de gasten zich de meeste tijd van het spel te verzekeren. Doelpunten blijven echter uit om de reeds genoemde oorzaak: het te kort spel dat de R.C.C.-achterhoede volkomen dóór heeft. Een minuut of tien vóór 't einde weet R.C.A. toch te scoren maar dit doelpunt wordt geannuleerd wegens buitenspel. Even later maakt Hollander echter hands in het bekende gebied; de strafschop wordt echter opzettelijk niet benut. Juist voor het einde weet R.C.A. dan toch te scoren als een diagonaal schot van rechts via de linker paal in de rechterhoek verdwijnt.

Na afloop werd door de Heer Philipson namens de gasten een beker aangeboden als aandenken aan deze eerste ontmoeting. Waarbij de hoop werd uitgesproken dat zich dergelijke ontmoetingen in de toekomst zouden herhalen, 'n wens waarmee we volkomen instemmen, want al was het nu juist geen hoogstaand spel, het was toch een faire wedstrijd.

Achteraf gezien spijt het ons niet in de gelegenheid te zijn geweest ook de wedstrijd Jong-Holland — R.C.A. bij te wonen. De uitslag: 1—1 duidt er reeds op dat de Arubanan Zondagmiddag uit een ander vaatje getapt hebben. Toeschouwers verzekerden dat het een prima wedstrijd was, waarbij b.v. de keeper die Zaterdagmiddag een allesbehalve zekere indruk maakte, in uitstekende vorm was.

S.R.

DE GOUVERNEMENTSMIDDELEN.

De Gouvernementsmiddelen over de maand October 1937 vertonen weer een stijging vergeleken bij October 1936, en bedroegen ƒ 731.766.

Toch zijn ze een 19 duizend gulden onder 1/12 der raming gebleven.

In totaal brachten de eerste 10 maanden van 1937 op ƒ 8.076.735 tegen ƒ 7.544.537 in dezelfde periode van 1936.

We zijn met dit cijfer nog ruim een half millioen of ƒ 569.052 boven de raming.

PROGRAMMA.

De bekende muziekvereniging Concordia Band, onder leiding van den heer V. S de Lannoy zal a.s. Donderdag 25 November een dansprogramma door de Curom laten horen van 8—9 u. p.m. ter gelegenheid van het 1 jarig bestaan van de C.S.V. D.E.V.O. (door echte vrienden opgericht). De band zal onder de naam D.E.V.O. orchestra optreden.

1 D.E.V.O., Marcha V. S. de Lannoy
2 Flor, Valse, Ph. Quast
3 Shooting Hight, Foxtrot
4 Amorcita, Valse, L. Borgschot
5 Boo Hoo, Foxtrot
Intermezzo.
6 There is some thing in the air Fox trot
7 Gachita, Bolero Son
8 You, Foxtrot
9 Bam Bonaire, Tumba
10 D.E.V.O. Marche.

DE NIEUWE COMMANDANT DER MILITAIRE POLITIE.

Uit de Nederlandse bladen vernemen we de volgende bijzonderheden.

Kapitein Venema, die omstreeks 1 April 1938 zijn bestemming volgen zal, is in 1893 geboren te Grand Rapids (Am.). Hij kwam op jeugdige leeftijd met zijn ouders naar Nederland. Op 3 Augustus 1918 werd hij tweede luitenant bij het 18e rig. infanterie en in Augustus 1922 eerste luitenant. In 1923 werd hij overgeplaatst bij het 12e reg. infanterie te Groningen. In 1931 is hij naar de politietroepen te Assen overgegaan en in November 1935 werd hij commandant van de militaire politie in Midden-Limburg met standplaats te Roermond. Op 1 November 1936 is hij bevorderd tot kapitein.

BIJ DE VENEZOLAANSE CONSUL.

Zondag in de namiddag had ten huize van den Venezolaansen Consul, den Heer Gustavo Manrique Pacanins een buitengewoon geanimeerde partij plaats, waaraan vele vooraanstaande Curaçaose families deelnamen.

Onder de talrijke genodigden was o.a. Z. H. Exc. Mgr. Verriet.

DIEFSTALLEN.

Als verdacht van diefstal van enig geld ten nadele van de 27-jarige chauffeur A. uit diens autobus, wordt procesverbaal opgemaakt tegen de 47-jarige viskoopvrouw C.

Door de politie is aangehouden en aan het Hoofdbureau van Politie voor onderzoek in bewaring gesteld, als verdacht van diefstal van brood uit zakjes, welke door de bewoners van de Breedestraat aan hun deuren waren opgehangen, de 49-jarige los-werkman E.

INGEBROKEN.

In de nacht van Donderdag op Vrijdag j.l. is ingebroken in het Shell-service-station te Cerito. Hierbij heeft men uit een cassa een klein geldbedrag ontvreemd. De Politie heeft deze zaak in onderzoek.

AANRIJDING.

Op Zaterdagmorgen j.l., is de 17-jarige loopjongen M. te Salinja door een tot heden onbekend gebleven luxe-auto aangereden, met het gevolg, dat de jongen een buil op zijn hoofd opliep en daarvoor op dokters advies enige dagen het bed moet houden. De Politie heeft deze zaak in onderzoek.

HET COMMUNISME IN VENEZUELA.

We ontvangen geregeld het Venezolaans Weekblad „El Tiempo" orgaan van de „Bloque Union" een anti-communistisch blad.

We hebben onze lezers het vorige jaar in kennis gesteld met een schrijven van het gemeenschappelijk Venezolaans Episcopaat tegen het communisme, dat in Venezuela, gelijk in vele Zuid-Amerikaanse landen meer en meer vaste voet tracht te krijgen.

In het Nummer van 9 Nov. eist „El Tiempo" een spoedige herziening van het huidige bestuur in Venezuela. De noodzakelijkheid, aldus het blad, dat het huidige bestuur een andere politiek gaat voeren, wordt met den dag dringender. En moet krachtiger en mannelijker worden opgetreden. Van de zijde van het uitvoerend bewind sluit men de ogen voor het groeiend communisme. Het blad noemt dit een ernstige nalatigheid tegenover de morele situatie van het Venezolaanse Volk, wat momenteel het slachtoffer is van de bandeloze leer van de liberale en communistische pers.

IN HULPBEHOEVENDE TOESTAND ACHTERGELATEN.

Tegen de 28-jarige chauffeur K. wordt proces-verbaal opgemaakt terzake het in onverzorgde en hulpbehoevende toestand achterlaten van zijn vrouw en zijn 5-maanden oud zijnd kind.

BRAND.

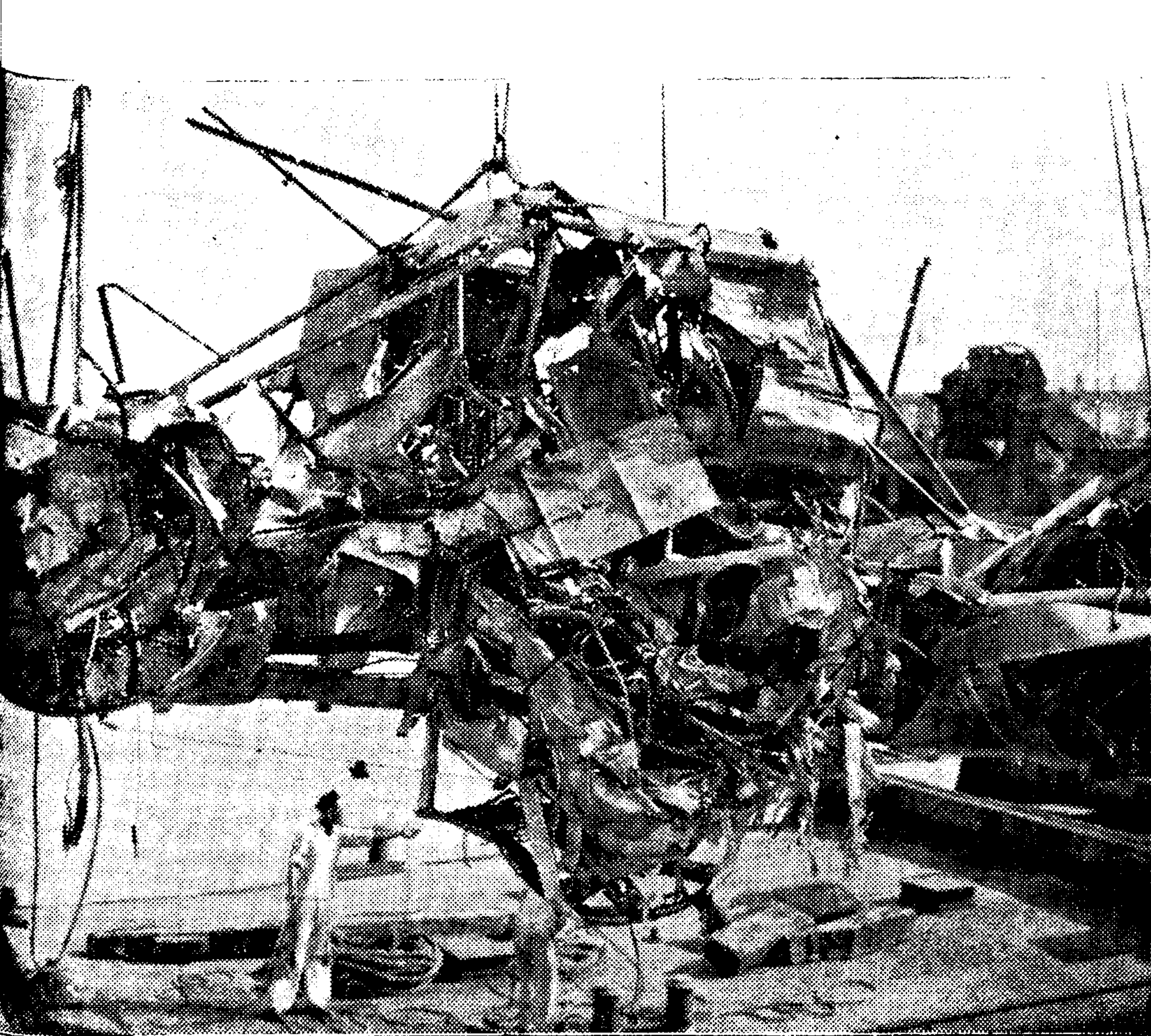
Donderdag-avond, omstreeks kwart over zeven, werd alarm gemaakt, voor een in het magazijn American Bazaar van den heer P., gevestigd aan de Breedestraat (P.) ontstane brand. De brandweer, die direct met de kleine en grote brandspuit was uitgerukt, behoefde echter geen dienst te doen, omdat slechts een, in reparatie zijnde, ijskastmotor was warm gelopen, hetgeen wel een zeer dikke rook veroorzaakte, doch geen vlammen. Een der omwonenden, had de deur der zaak reeds opengebroken en de stekker, waarmee de motor op het stroomnet stond ingeschakeld, uit het stopcontact getrokken, waarmee de stroomtoevoer werd afgesloten en verder gevaar voor brand voorkomen.

Uit het door de Politie ingestelde on- [illegible] des namiddags bezig was geweest met de reparatie van de motor, waartoe hij de stekker in het stopcontact had gestoken om de motor te laten draaien en dat hij bij het naar huis gaan, vergeten had de stekker uit het stopcontact te verwijderen, met het gevolg dat deze motor was warm gelopen en het inwendige ervan totaal verbrand.

De Politie maakt terzake brand door schuld proces-verbaal op.

VERNIELING.

Als verdacht van vernieling van een winkelruit is door de Politie aangehouden de 18-jarige telegrambesteller S. Tegen deze man wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wat er overbleef van het Marinevliegtuig de T 13, dat in Oost Indië verongelukte: het wrak van het toestel hangende in de takels van de mijnenlegger Pollux.

K KRO O

Wereldprogramma
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Via P.C.J. Golflengte 31.28

Zondag, 28 November 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Adventsgebruiken in Nederland door J. H. Nannings
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd

1. Mars.
2. „Advent" door Pater J. Dito O.P.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

ROND DE VERKIEZINGEN.

Uit het verschenen publiicatieblad no. 117 vernemen we thans officieel, dat op de geldende kiezerslijst van het kiesdistrict Curaçao thans 2035 kiezers voorkomen, op die van het kiesdistrict Aruba 553, in totaal 2588 kiezers.

Volgens de verdelingen aangegeven in het kiesreglement kan Curaçao dus 6 leden afvaardigen naar de staten en Aruba 2.

We zien dan uit deze cijfers dat op Curaçao er 1 afgevaardigde is op 339 kiezers. Op Aruba 1 afgevaardigde op 276 kiezers.

Op Boniare naar we vernamen, is er 1 afgevaardigde op = 30 kiezers en op de Bovenwinden 1 op nog geen 100 kiezers.

DE CANDIDATEN VOOR DE KOMENDE STATENVERKIEZINGEN.

De volgende candidaten zijn Vrijdag ll. ingediend voor Curaçao:

I. H. Capriles
Dr. M. F. da Costa Gomez
Dr. A. W. J. M. Desertine
C. W. Jonckheer
J. M. P. Kroon
Dr. W. P. Maal
E. C. Martijn
E. A. Romer
J. Rustige
J. H. Sprockel
H. G. Suarez
J. Tinge

Van de R. K. Curaçaose Partij zijn:
Dr. M. F. da Costa Gomez
Dr. A. W. J. M. Desertine
J. M. P. Kroon
E. C. Martijn
E. A. Romer
J. H. Sprockel.

De overige zijn van de Curaçaose Politieke Unie uitgezonderd J. Tinge, welke candidaat gesteld is door de loodsen en de C.S.M.

De liberale volkspartij, de eerste partij die op Curaçao werd opgericht en sterk anti-katholiek getint was, is reeds vóór de verkiezingen ter ziele gegaan. Deze partij is tenslotte opgelost in de Politieke Unie, waarop ze bij de candidaatstelling wel 'n heel sterke invloed heeft doen gelden, zoals ook uit de namen der candidaten blijkt.

Thans echter blijkt weer uit de candidaatstelling van de Heer Tinge, dat de eenheid toch niet bewaard is kunnen blijven.

Op Aruba zijn de volgende candidaten gesteld:
J. R. Arends
J. H. Beaujon
A. T. D. H. de Boer
J. M. de Cuba
J. H. A. Eman.

We hebben daar dus ook 3 richtingen aan de stembus.

de katholieken met de candidaten J. R. Arends en J. M. de Cuba.

de partij Eman met de candidaten J. H. A. Eman en naar we vermoeden A. T. D. H. de Boer.

en ten slotte de partij Beaujon.

Doordat op Bonaire slechts een candidaat gesteld is J. A. de Jongh, zal er op Bonaire geen verkiezing meer zijn en zal de heer J. A. de Jongh, automatisch Statenlid worden.

Op de Bovenwinden hebben we nog onder dat kleine aantal kiezers nog twee partijen, terwijl de Katholieken nog niet eens een candidaat gesteld hebben.

De candidaten zijn:
A. R. W. G. Brouwer en
W. R. Plantz.

De eerste is de bekende strijdlustige redacteur van het Bovenwindse Weekblad Slag om Slag.

ONTVREEMD.

Door de 35-jarige M. is aangifte gedaan, dat de hem bekende vrouw B. een hem toebehorende haan, vermoedelijk heeft ontvreemd. De haan is bereids in beslag genomen. Tegen genoemde vrouw wordt proces-verbaal opgemaakt.

GEVONDEN VOORWERPEN.

Op het Hoofdbureau van Politie (kamer No. 10), zijn inlichtingen te bekomen omtrent de navolgende gevonden voorwerpen.

Lap stof, Pak sigaretten, Loterijbiljetten, Sleutels, Draadvlechttang, Halskettinkje, Wasbriefje, Zakdoek met geld, Fietspomp, Swich-sleutels, Leesboek, Vulpennen, Medaillon, Parasol, Herenrijwiel, Lips-sleutel, Autowieldop, Schaartje, Beleenbriefje, Portemonnaies Verschillende geldsbedragen.

NEDERLANDSE MISSIONARISSEN IN CHINA VERMOORD.

Volgens de berichtendienst van de Beurs is bij de familie te Venlo het treurige bericht binnengekomen dat monseigneur Schraven, apostolisch Vicaris te Tsjengtinfue door bandieten is vermoord. Monseigneur Schraven was reeds sinds 1899 in China.

Bij het Parijse moederheis der Lazaristen kwam bericht binnen dat behalve monseigneur Schraven vijf of zes andere missionarissen zijn vermoord, o.a. de Nederlandse pater G. Wouters uit Breda, en broeder A. Geerts uit Oudenbosch.

Z. EXC. DE GOUVERNEUR NAAR ARUBA.

Gisteren is zonder vergezeld te zijn van familie of een ambtenaar Z. Exc. de Gouverneur naar Aruba vertrokken. De Gouverneur zal er 9 dagen blijven.

VOOR 50 JAAR

Men kende in die dagen op Curaçao al reeds een Kamer van Koophandel die echter voor bepaalde handelsbelangen zich niet de eerst-geroepene achtte.

Zo lezen we in de Amigoe van November 1887 verschillende malen een advertentie om de aandacht van kooplieden, planters en anderen te vestigen op de internationale tentoonstelling in Barcelona.

Voor de inzendingen was een commissie gevormd waarvan voorzitter was Heiman C. Henriquez en Secretaris Mr. R. M. Ribbins.

Op verzoek van de Gouverneur was ook een inzendingscommissie gevormd voor de internationale tentoonstelling van Brussel bestaande uit de Heren:
G. A. L. Ferguson
W. E. Boye
A. A. Correa
Ch. Jutting
G. W. F. Hellmund.

Uit de Amigoe van 26 November 1887.

Naar men zegt, is door den Heer L. B. Smith concessie aangevraagd, om een droogdok te maken hier op Curaçao en door den heer David Leon concessie verzocht, om hier in het stadsdistrict een gasverlichting aan te brengen. Aan beider verzoek moet reeds door het Bestuur der Kolonie toestemming verleend zijn.

EEN ABESSIJNSE LEGENDE.

Zo is de legende bekend geworden, schrijft de R-correspondent van De Maasbode.

Toen Ligg Jakub, neef van de exnegus Micael, vier jaar was, verliet hij Abessynië, om op te groeien in Europa. Als doctor in de economie en handelswetenschappen keerde hij in 1904 voor de eerste maal terug, om kort daarop opnieuw een lange reis te ondernemen door Europa en Azië. En toen hij daarvan terugkwam, kende hij alle godsdiensten, negen talen en het beste van Europa en de archeologie van de beide werelddelen. Daarna vertrok hij nooit meer, en hij werd zeer geëerd in zijn land. Hij is nu een man van tegen de zestig. Zijn gaven en kennis heeft hij gesteld in de dienst van Italië, maar zijn hart en zijn liefde behoren aan zijn volk en veel van de eeuwenoude tradities, legenden en volksgebruiken heeft hij opgetekend, voor de nieuwe heerser, om deze door de poëzie te voeren tot een waarachtig begrip van zijn nieuwe onderdanen.

En deze is de oudste en de mooiste legende:

Zó schiep God den man, de vrouw, de liefde en het katoen:

Toen God de wereld had geschapen, verlangde Hij naar een schepsel, dat Zijn werk zou kunnen prijzen. De rivieren waren gezwollen van goud, zilver en koper en er was een overvloed van robijnen en saffieren. Maar de dieren waren stom, de zang van de vogels was klankloos en alles was instinct waaraan het gevoel ontbrak.

En daarom schiep God de man: Addo. Addo was mooi en sterk en heerste over de dieren. God zag met welgevallen toe, hoe hij bezit nam van het Paradijs. Want de eerste aarde die God heeft geschapen, was het Paradijs.

Maar Addo was te zeer lichaam en hoofd en het ontbrak hem aan de grote gevoeligheid, om het wonder van de schepping volkomen te begrijpen. En daarom schonk God het leven aan een ander wezen, dat zwakker van lichaam was, maar fijner van gevoel en dat niet het verlangen bezat, om de wereld door kracht of intellect te beheersen.

Dit was de vrouw: Ebba.

Addo, verbaasd, zag plotseling in Ebba het wonder van de schepping van God. Hij trachtte haar met bruut geweld te overmeesteren, maar toen zag hij hoe Ebba vals werd en verraderlijk. Want dit was de gave van God aan Ebba: dat zij de verraderlijkste zou zijn van al Zijn creaturen.

Om Ebba weer zacht en vriendelijk te maken, moest Addo haar overwinnen met vleierijen en liefkozingen en hij moest haar de mooiste vruchten brengen en de schoonste juwelen. Want God wilde, dat de man iemand naast zich zou hebben, tegen wie zijn kracht en zijn geweld machteloos waren.

En God zag het paar en was trots op Zijn schepping. En opdat de idylle zou voortduren, schiep Hij de liefde.

Toen echter werd Addo ontevreden, dat ook de dieren Ebba konden bewonderen. En hij bedekte haar met bladeren, maar de bladeren verdroogden en vielen af. En daarom wendde Addo zich tot God en zeide:

Gij hebt Ebba voor me geschapen, en daarvoor ben ik dankbaar.

God antwoordde:

„Ben je gelukkig?"

„Ja, ik ben gelukkig en zal altijd als enige van de schepping dit schoonste van alle schepselen loven. Maar ik zou willen, dat de schoonheid van Ebba slechts mij toebehoort, en ik zoek iets, dat zacht is en duurzaam, om er haar lichaam in te kleden. Verhoor mij."

Maar God zei:

„Over dag beschermen de stralen van de zon haar tegen de koude en 's nachts is het jouw lichaam, dat haar verwarmt."

Maar nu begon Ebba te spreken:

„O God, de stralen van de zon voel ik graag en ook de warmte van Addo in de nacht. Maar wat moet ik doen, wanneer de wind blaast? En als het regent, moet ik me dan altijd verbergen? Addo zorgt voor mijn voedsel en mag ik niets doen, om onze lichamen te kleden?"

En terwijl ze zo sprak, glimlachte Ebba en haar glimlach behaagde God zeer. En omdat God tevreden was over Zijn schepsel, deed Hij zijn laatste wonder en schiep het katoen. En Hij sprak:

„Keer je om en kijk naar de witte vlokken op die heg."

En Addo en Ebba zagen voor de eerste maal katoenvlokken, die uit het struikgewas groeiden en ze waren zeer verheugd. Ebba greep ernaar en zei:

„Ze zijn zacht en zoet als de liefde en blank als de sluier van de maan. Maar zal de wind deze vlokken niet wegblazen? Reeds mijn zwakke adem doet ze vliegen door de lucht."

En hij beval Ebba:

„Neem de stok, die daar ligt en draai hem tussen de vingers. Neem een vlok, spreid haar uit als een zonnestraal, wind haar om de stok en dan zal zij groeien tot een draad van grote lengte.

En de dieren kwamen naderbij en bewonderden Ebba, maar Addo werd boos en joeg ze weg.

Toen zei God:

„Addo, ik geef je dit gerei en zal je wijzen, hoe je het moet gebruiken. Doe, wat ik je zeg en laat mijn dieren met rust."

En Addo zette zich aan het werk en de eerste doek ontstond. En Ebba en Addo bedekten er zich mee en zo droegen ze de eerste kleren.

Dit alles geschiedde in de schone tijden van het aardse Paradijs. Addo en Ebba waren gelukkig ze beminden elkaar en hun harten waren vol vreugde.

Ligg Jakub hoorde deze legende voor het eerst aan het Hof van Menelik van een rondtrekkende zanger. Het is een legende van de Gallas, die ieder jaar bij de oogst van het katoen, een feest vieren, om God voor dit geschenk te danken en te loven. Ze stamt van vele duizenden jaren vóór Christus en is alleen door mondelinge overlevering van geslacht op geslacht blijven voortbestaan.

HET SCHOT OP DE PAUS.

Benedictus XV eens Paus van Rome, thans een ziel in de velden der zaligen, die de gelovige mensen gewoonlijk de hemel noemen, had zich eens op het balkon van het Vaticaan vertoond, bij gelegenheid van de komst van talloze vrome pelgrims in de Eeuwige stad aan de Tiber.

Toen de pelgrims aan Zijn voeten met vuur hadden gezongen en gebeden, gaf de Heilige Vader de Apostolische Zegen over de menigte, zonder te vermoeden, dat onder die tallozen ook een fanatiekeling stond, die met half dichtgeknepen oog de loop van zijn revolver op de borst van een zegenende Paus richtte.

Wel had de man het wapen reeds afgedrukt, toen vijf gendarmen en vele verontwaardigde omstanders hem op de grond sloegen, maar er had geen schot geknald; geen dodende kogel had de loop verlaten.

't Geschiedde nu, dat men de Paus in hetzelfde uur met het gebeurde in kennis stelde, terwijl de misdadiger al wrokkend achter de dikke tralies zat. Paus Benedictus echter gaf bevel de zondaar bij hem te brengen. Toen hij in boeien geklonken voor Zijne Heiligheid stond, was hij nog zo verregaand brutaal, om het weigeren van zijn wapen jammer en onverklaarbaar te noemen.

De Paus liet de afgedwaalde niet de minste toorn blijken. Hij keek hem met een liefdevolle blik aan en meende alleen het onverklaarbare der weigering aan zijn vijand te moeten uitleggen. En deed dit met de eenvoudige woorden: „Ik had ook u gezegend, mijn zoon." Liet hem toen van de boeien ontslaan, zodat hij weer naar zijn vrouw en kinderen kon terugkeren, die reeds uren in een huis op de Monte Aventino om hem in angst en vrees verkeerden.

DE WAARHEID VAN MIJNHEER DE LA PALICE.

Wij. Nederlanders, spreken van een waarheid als een koe. Waarschijnlijk uit de tijd dat een koe een waarheid van rijkdom was en niet opgeofferd werd aan de margarine.

De Fransen zeggen: een vérité de La Palice.

Men citeert veelal een vers afkomstig van de soldaten van Jacques de Chabannes, maarschalk de La Palice, die te Pavia viel. Toen zouden zijn soldaten gezongen hebben.

Un quart d'heure avant sa mort
Il était encore vie.

Een kwartier voor zijn dood leefde hij nog. Inderdaad een waarheid als een koe. Une vérité de La Palice.

Het is echter mooier en fijner.

In de Mercure de France schrijft F. P. Raynal over de uitdrukking. Hij zegt dat La Palice, een der helden van Marignan, te Pavia sneuvelde na een zeer dappere strijd en dat zijn soldaten toen zongen:

Hélas! La Palice est mort
Il est mort devant Pavie.
Hélas! s' il n' était pas mort
Il ferait encore envié.

(Helaas! La Palice is dood, gestorven voor Pavia. Helaas, ware hij niet dood, hij zou nog afgunst opwekken).

Dat was feitelijk een pamflet tegen François den Eerste en geestig gedacht.

De zang is verbasterd tot: Il serait encore en vie, wat simpel is en wat tot de legende van een waarheid van mijnheer de La Palice aanleiding gaf.

BUURPRAATJE.

door J. van Ankorven.

Juffrouw Pieterse belt aan de deur van haar buurvrouw, juffrouw Janse, aan.

— Ach, lieve juffrouw Janse, zegt ze — kunt u me misschien even helpen aan twintig gulden? U krijgt ze direct weer terug, het is maar voor een uurtje.

— Natuurlijk, lieve juffrouw Pieterse, en juffrouw Janse nodigt haar buur uit even binnen te komen, terwijl zij haar beurs opzoekt. Maar ze had veel betalingen die dag gedaan en had geen geld meer, althans niet genoeg in haar portemonnaie zitten.

Daarom gaat ze even naar achteren naar haar man.

— Ach Gerrit, juffrouw Pieterse is er, ze zou graag voor een uurtje even twintig gulden willen lenen, je krijgt het zo terug; heb je even een briefje van twintig bij de hand.

Manlief bromt eerst wat in zijn baard, maar haalt dan toch zijn portemonnaie te voorschijn en geeft zonder tegenwerpingen het geld aan zijn vrouw.

— Vriendelijk dan hoor, en juffrouw Pieterse neemt het papiertje in ontvangst.

Nu vertelt ze ook, waarvoor zij eigenlijk dat geld nodig heeft. Ze moet het namelijk aan een van haar kamerbewoners voorschieten, een student. Van die student vertelt ze het een en ander.

Dan komt juffrouw Pieterse op de nieuwe hoed van juffrouw Knol van beneden, waarmee het mens eruit ziet als een aap met een sjako.

Daarmede komt de conversatie op het thema mode, waarover in allen gevalle uren te praten valt en welk onderwerp altijd even lang als breed is.

Dan wordt een nieuw thema aangesneden: de gordijnen welke juffrouw Janse zo even gewassen heeft en het mooie uitzicht dat zij 's avonds heeft, vooral bij maanlicht of mooie sterrenhemel. Het gesprek gaat dan zonder horten of stoten over op het geliefde onderwerp Astrologie waarbij juffrouw Pieterse vertelt dat zij een maagd en haar buurvrouw een stier is.

Men tracht de verschillende theorieën over zonnevlekken aan elkaar op te dringen en dat deze alleen en uitsluitend de schuld dragen van alle schommelingen en goede of kwade toestanden in het leven, ja zelfs krijgen zij de schuld van de wedstrijd er op of er onder. Met voorbeelden en verhalen uit hun naaste kennissenkring wordt een en ander toegelicht.

Kortom, beide vrouwen komen van het een op het ander en raken maar niet uitgepraat over wat herinnert aan het gezegde: „Als vrouwen van elkaar weggaan, blijven zij altijd staan."

Plotseling gaat de deur open en Gerrit Janse verschijnt.

— Ah, begroet hij zijn buurvrouw, die nog altijd met het briefje van twintig in de hand staat, — U bent de stiptheid zelve, juffrouw Pieterse. Brengt me daar het geleende geld op de minuut af terug.

Hij neemt het flapje van twintig gulden uit haar handen en verdwijnt in zijn kamer, de onthutste juffrouw Pieterse achterlatend.

Hij had wezenlijk gedacht, dat ze het al weer terug bracht.

DE FILM VAN DE WEEK

Van 19 t m 25 November 1937.

Roxy.
Valiant is the word for Carrie.
General Spranky
Mary of Scotland
A.N.V.

Cinelandia.
Last of Mohicans
Ben Hur (Kinderen toegelaten)
Westbound Limited

Hollywood.
Road to glory.
Murder in the Clouds.
Mary of Scotland.
Westbound Limited

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Volgens berichten van het Vaticaan arbeidt de Paus op het ogenblik aan een nieuwe Encycliek, die tot doel zal hebben leiding te geven in de strijd tegen de anti- Christelijke invloeden die thans in de wereld merkbaar zijn. Deze Encycliek zou reeds het licht zien voordat het consistorie van kardinalen op 13 Dec. a.s. bijeen komt.

UIT NEDERLAND.

Tengevolge van de mist is het mailschip Prinses Juliana van de Stoomvaart Maatschappij Zeeland ter hoogte van het Cadzand op de grond gevaren.

De Koninklijke Shell heeft bij verschillende scheepsbouw maatschappijen nieuwe tankboten besteld. Bij de Nederl. Scheepsbouw Mij. twee tankschepen van 1500 ton, bij Wilton Feyenoord 3 grote tankschepen van 12000 ton, bij de Rotterdamse Droogdok Mij. 1 van 12000 ton en te Amsterdam bij de Nederlandse Dok Mij. 1 van 9000 ton, bij Van der Giesen te Krimpen aan de Lek werd nog een schip van 9000 ton besteld. In totaal is met deze bestellingen een kapitaal gemoeid van 18 millioen gulden.

De Telegraaf verneemt dat enige grote buitenlandse olieconcerns het plan hebben om te Rotterdam kantoren te openen.

Vertegenwoordigers van de K.L.M. zijn te Lissabon gearriveerd, tot voortzetting der besprekingen omtrent de mogelijkheid van een luchtverbinding Amsterdam — Lissabon — Kaapverdische eilanden — Nederlands Guyana.

Zowel het scheepvaart als het luchtvaartverkeer ondervonden grote stagnatie van de mist. Het luchtverkeer werd geheel over het vliegveld Twente geleid, daar dit nog het enige „open" veld was.

Van de 59.000 onderwijskrachten die gekeurd zijn, werden 237 personen wegens Tuberculose afgekeurd.

Het Duitse nationale voetbal elftal heeft Zondag een prachtige overwinning behaald op Zweden, met 5—0. Het nationale elftal heeft zijn programma voor 1937 thans afgewerkt en is ongeslagen uit de strijd gekomen. Slechts een van de elf gespeelde wedstrijden eindigde in remise, namelijk de wedstrijd tegen Holland.

De wedstrijd tussen Excelsior en VSV. werd een half uur voor het einde wegens mist gestaakt. De stand was toen 3—3. RFC. — Ajax 2—1 DWS. — ADO. 2—1, DFC. — KFC. 0—0, Hermes — DSV. — 't Gooi, 2—1, HBS. — CVV. 1—3; DHC. — Xerxes 2—6, Feyenoord — Haarlem 8—1, Stormvogels — Blauwwit 1—2, ZAC. — NEC. 3—1, Heracles — Go Ahead 4—0, Tubantia — Hengelo 3—2, Enschede — Wageningen 2—2 ,AGOVV. — PEC. 4—0, Bleyerheide — MVV. 4—2, PSV. — Roermond 6—1, NAC. — NOAD. 6—2, BVV. — Eindhoven 3—0, Willem II — Longa 3—3, GVAV. — HSC. 9—0.

De 19e partij Euwe—Aljechin is Zaterdagmiddag in Eindhoven begonnen. Het spel ontwikkelde zich op zeer belangwekkende wijze en werd afgebroken bij de 40ste zet, terwijl Aljechin zich op een betere stand kon beroemen.

De stand is thans 10,5 — 8,5 voor Aljechin.

Het Nederlandse elftal, dat 28 dezer tegen Luxemburg zal uitkomen is thans als volgt samengesteld. Van Malen, DFC. Caldenhoven, Paauwe, Kuppfen, van Heel, Wels, Van Spaendonck; de Boer, Smit, Bergman van KFC. De KNVB. tekent aan dat zowel Anderiessen als Halle verzochten als reserve te worden aangewezen. Verder werden als reserves aangewezen van der Linden van NAC., Bool van HVV., Engelsman en de Winter.

De negentiende partij schaak tussen Euwe en Aljechin is in remsie geeindigd.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond."

OPSTELLING SPELERS BONDSOEFENING OP DONDERDAG DE 25ste NOVEMBER 1937 OP HET TERREIN MUNDO NOBO

OPGAVE ELFTAL COMMISSIE.

Wit Shirt

E. Vos (R.C.C.)

J. Hollander (R.C.C.) — A. J. Maduro (S.U.B.T.)

W. Leers (J. Hol.) — C. Bloemendaal (Asiento) — H. Royer (J. Hol.)

R. Maduro (J. Holl.) — J. Ramirez (J. Holl.) — Ch. Becker (Scherp.) — Lo Ning Hing (Transv.) — A. Naaldwijk (Transv.)

O

E. Rondijk (Volh.) — E. Senior (Volh.) — E. de Castro Volh.) — C. Prince (R.C.C.) — G. Pardo (J. Holl.)

W. Mau Asam (Transv.) — L. B. Isidora (Volh.) — A. Pietersz (S.U.B.T.)

E. Atalida (Herc.) — O. Troeman (J. Holl.)

J. Pinedo (Herc.)

Blauw Gele Shirt

Reserves:

Casper, Transvaal
A. Bosnie
N. Vera, R.C.C.
H. Leers, J. Holland
H. Panneflek, R.C.C.
C. Bosch, S.U.B.T.
Goedhart, Transvaal.

B-KLASSE WEDSTRIJDEN OM DE BOND'S ZILVEREN BAL.

Scherpenheuvel 28 November 1937
D.C.C.)
) B — I. Dania
Hilversum)

Mundo Nobo 12 December 1937
Atletico)
) C — A. Ercol
D.D.V.O.)

Rio Canario 19 December 1937
Feyenoord)
) D — Ch. Wix
Be Quick)

Mundo 19 December 1937
Winnaar B)
) E — J. L. C. Pengel
Winnaar C)

Mundo Nobo 26 December 1937
Winnaar D
F. Kranenburg
Winnaar E

Alle wedstrijden beginnen om drie uur precies; speelduur 2 × 30 minuten met 5 minuten rust.

Bij gelijke stand alle *wedstrijden beslist het lot.*

Verenigingen zijn verplicht de 1ste Secretaris binnen 3 dagen na een wedstrijd de stand op te geven.

Voor deze wedstrijden worden aan de verenigingen geen groene kaarten toegezonden.

COMPETITIE-PROGRAMMA

MUNDO NOBO

28 Nov. 1937	Res. A-klasse	S.U.B.T. 2—Transvaal 2 (G. de Rooy)	
5 Dec. 1937	A. Klasse	S.U.B.T. 1—R.C.C. 1	
5 Dec. 1937	Res. A-klasse	Hercules 2—Volharding 2	*
12 Dec. 1937	A-Klasse	S.U.B.T. 1—Hercules 1	
19 Dec. 1937	A.-klasse	Jong Holland 1—Transvaal 1	

RIO CANARIO.

28 Nov. 1937	Res. A-klasse	Asiento 2—Jong Holland 2 (H. Nevel)	
28 Nov. 1937	Res. A-klasse	R.C.C. 2—Hercules 2 (Ch. Wix)	*
5 Dec. 1937	A-klasse	Asiento 1—Hollandia 1	
12 Dec. 1937	A-klasse	Asiento 1—Transvaal 1	
19 Dec. 1937	A-klasse	Hollandia 1—R.C.C. 1	
19 Dec. 1937	Res. A-klasse	Asiento 2—Hercules 2	*

SCHERPENHEUVEL.

28 Nov. 1937	Res. A-klasse	Scherpenheuvel 2—Volharding 2 (F. Kranenburg)
5 Dec. 1937	A-klasse	Scherpenheuvel 1—Transvaal 1
12 Dec. 1937	A-klasse	Scherpenheuvel 1—R.C.C. 1
19 Dec. 1937	A-klasse	Scherpenheuvel 1—Volharding 1

De wedstrijden aangegeven met * beginnen om drie uur precies, de andere wedstrijden om half vijf precies.

Afgeschreven als leden van Jong Curaçao: F. Wanga, G. Jansen, A. P. Liberia, E. Martis, G. T. de Windt en J. Jamboos en ingeschreven als werkend lid: J. Ranulfo.

Met ingang van heden is de indoor-training stop gezet en wel wegens gebrek aan belangstelling.

Uitslag B-klasse knock-out wedstrijden:

21 November 1937: Be Quick—Jong Curaçao 1—0.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

Schepenlijst over de maand November 1937.

24.	Duitsch	Henry Horn	Prt Plata	Ciudad Trujillo
35.	Ned.	Libertador	Mara—Aruba	La Guaira
25.	„	Medea	Haiti	Maracaibo
25.	Duitsch	Sesostris	Prt Cabello	Prt Colombia
26.	Ned.	Amazone	Maracaibo	Prt Cabello
26.	Duitsch	Alemania	Maracaibo	Maracaibo
27.	„	Caribia	Prt Colombia	Prt Cabello
27.	„	Ned.	La Guaira	Aruba—Mara.

DRINKT MEER BIER. In Engeland heeft men onlangs een expositie gegeven van alle soort bier!

Bonairiaanse Krabbels

Wie is of wie zijn Kris en Kras? Ziedaar de vraag die op Bonaire opgeld doet. Men zoekt overal. Men spreekt allerlei vermoedens uit. En men is er naast. Wij willen de bezoekers op weg helpen en hierbij een handleiding geven teneinde het zoeken gemakkelijk te maken. Kris en Kras kunnen enkelvoud of meervoud zijn. Laten wij aannemen, dat het meervoud is, dat spreekt gemakkelijker. Wij hebben dan de keus uit de volgende mogelijkheden:

1. Het kunnen Hollanders (macamba's) zijn. Indien dat zo is dan is de keuze op Bonaire gemakkelijk. Er zijn er niet zoveel.
2. Het kunnen Bonairianen zijn en wel:
   a. Bonairianen die de Nederlandse taal goed machtig zijn, of
   b. Bonairianen die de Nederlandse taal niet zo goed machtig zijn en die hun opstel laten corrigeren of het Papiaments in het Nederlands laten vertalen.

Wij geloven, dat met deze handleiding in de hand het zoeken gemakkelijker wordt. Wij hoorden fluisteren, dat een beloning uitgeloofd is. Natuurlijk een sprookje. Echter men zij gerust: men vindt ons niet. Wij alleen weten wie wij zijn en niemand meer. Niemand hebben we in vertrouwen genomen — niemand kan dus omgekocht worden.

Waarom wij onder een pseudoniem schrijven? Wij willen niet het risico lopen, dat Jan, Piet en Klaas ons de hand komen drukken en ons bedanken voor onze brieven, die wij in het belang van Jan, Piet en Klaas schrijven. Aan de andere kant zouden wij ook de kans lopen, dat tegenstanders van ons geschrijf ons persoonlijk zouden aanvallen. Neen, beter is, dat wij ons blijven verschuilen. Niemand heeft daarvan nadeel. Bovendien indien wij over het Gouvernement schrijven, schrijven wij toch ook tegen een anonymus. Want niemand weet wie de aanstoker is geweest voor het berekenen van de koraalsteentjes. Iedereen kruipt achter zijn voorman weg.

De Kraaksteentjes. Onze brieven hebben opschudding verwekt op Curaçao.

De Fiscus is woedend, want wij willen een stukje van de kostbare inkomsten van Curaçao afknabbelen. Het Gouvernement int 50 cent per truck omdat het er recht op heeft, zegt de Fiscus. Het tarief is inmiddels verlaagd met 25 cent en het bedraagt dus thans 25 cent per truck en 5 cent per karlading. Is het niet kinderachtig? Men voelt dat men ongelijk heeft. Men voelt, dat men niet moet tornen aan een gewoonte, die jarenlang heeft bestaan en daardoor wet geworden is. Toch wil men niet toegeven en de oude gewoonte van fl. 1.— per vergunning, waarmee het Gouvernement toch ook zijn recht deed gelden, weer invoeren. Wij vragen ons af of Hare Majesteit de Koningin het goed zou vinden, dat een dergelijk gewoonterechtlijke handelswijze ooit zal belonen met een lintje.

De Fiscus heeft nog meer gezegd. Wij zullen eens nazien hoeveel geld Bonaire per postwissel binnenstroomt, zegt de Fiscus. Dergelijke stommiteiten zijn meer verkocht. Gaat men daarbij ook tellen het geld, dat de Van Slobbe-Armenstichting uit Curaçao ontvangt? Gaat men al dat geld groeperen? Maar mogen wij één vraag stellen meneer Fiscus? Indien dat geld hier niet zou binnenkomen, waar zouden we dan staan? Nog dieper in de put nietwaar??

De Van Slobbe-Armenstichting. Een rustige burger van Bonaire heeft naar de pen gegrepen en wenst de degen te kruisen met Kris en Kras. Zeer gaarne. **De heer Hellmund plaatst eerst een lofprijzing aan het adres van Kris en Kras** voor hun geschrijf over ongewenste toestanden op dit eiland en hun streven om hierin verbetering te brengen. Wij danken U.

Maar dadelijk begint de heer Hellmund te vrezen, dat door te veel geschrijf over hetzelfde wij al te veel van het goede krijgen en dat de aardigheid er af gaat. Och, de heer Hellmund kan gerust zijn: het verveelt de mensen in Playa nog lang niet; ze zien liever wel een stukje van Kris en Kras in de krant staan dan niet. Vrees dus niet. En vindt U het zelf ook niet vervelend, die grootvaderlijke aanmaning om toch niet te lang en te veel te schrijven, anders gaat de aardigheid er van af. Wij schrijven niet voor de aardigheid, meneer Hellmund, we schrijven in he tbelang van Bonaire, vooral van het arme volk van Bonaire. Als meneer Hellmund, als ontwikkeld Playaan en als oudste landraad met de andere landraad dat gedaan had, behoefden Kris en Kras het niet te doen. U kent toch beter dan wie ook de toetand en mistoestanden. Om indruk te maken moet er hard en herhaaldelijk op de grote trom geslagen worden, anders trek je de aandacht niet.

Ook krijgen we herhaaldelijk de raad toch eerst goed inlichtingen in te winnen, anders moeten we terugkrabbelen, en zouden wij het vooruitkrabbelen verleren. Ja, we zijn zo eerlijk geweest van twee kleine dingen, waarvan we maar 99% de waarheid hadden gezegd, te herstellen tot 100%. Dat wil men niet waarderen en daar moeten weer vaderlijke vermaningen voor gegeven worden. Eventjes hebben we teruggekrabbeld en de rest is allemaal vooruit krabbelen.

Daarbij is het wel eens heel moeilijk precies achter de waarheid te komen en we zullen bewijzen, dat de heer Hellmund in zijn een stukje heel wat meer moet terugkrabbelen dan wij in ál onze stukken.

Men zal misschien denken: meneer Hellmund heeft ook eens in het belang van het volk willen schrijven. Helaas, dat is maar bijzaak. Het is hem te doen geweest om het artikel over de Van Slobbe-stichting.

U spreekt enkele keren over het „moeilijke" werk van de dames. Maar weet u dan niet dat de meeste dames weinig of niets te doen hadden. Waarom informeert U eerst niet beter?

„Hierin (in hun werk) worden de dames terzijde gestaan door de Pastoors en de Dominé als adviseurs, zodat deze daarvan kunnen meespreken." Die kunnen NIET meespreken over wat tot nu toe gebeurde. Zijn de Pastoors en de Dominé er ooit bij geweest als adviseurs? Neen, die zijn er twee weken geleden pas bij gehaald, toen men die verontwaardigde **vergadering hield. Waarom zorgt U niet voor betere inlichtingen, meneer** Hellmund? Al twee keer moet u terugkrabbelen.

Als U zich verplicht gevoelt de heer en mevrouw van Eps een woord van dank toe te voegen, sluiten wij ons daarbij aan en voegen er een woord van dank bij aan mevrouw Laura Hart-Pijpers, die zich uitgesloofd heeft voor een kunstavond ten bate van de Stichting.

Als U echter in deze zaken beter op de hoogte was, zou U anders schrijven. Het advies van meneer van Eps betekende nu eenmaal: zó moet het gebeuren. De waarheid kan natuurlijk wel eens hard zijn, maar dat is niet onze schuld.

Als U spreekt dat de insinuatie over de controle een zeker wantrouwen kweekt, weet U heel goed, dat dit niets uitstaande heeft met de eerlijkheid van de dames, die boven iedere verdenking staat. En al denken alle dames van de Stichting, dat het wél is, de adviseurs incluis, dan hebben zij het niet goed gelezen. Maar dat denken al de dames ook niet. Velen vinden het maar wat goed, dat de waarheid eens gezegd wordt. Het gaat alleen over de MANIER waarop het geld onder de armen wordt verdeeld, over de METHODE. „Konden deze dames een onderzoek ter plaatse instellen indien hulp gevraagd werd door een arme" zo schreven wij. In deze zin is bedoeld of er controle bestaat op de kas van de Van Slobbe Armen Stichting; wélke armen wat krijgen. De dames zouden verstandig doen zich te verdelen over de wijken en daar de arme mensen op te zoeken om daarna advies uit te brengen. Bestond het werk tot nu niet „in hoofdzaak" hierin, dat de armen, die op hun lijst stonden, bij de juffrouw van het postkantoor maandelijks hun geld konden komen halen? Zeker, er is meer gebeurd, maar het gaat om de hoofdzaak. Dus de zoveelste raad, dat we hatelijkheden achterwege moeten laten, had U beter in de pen gehouden. Er waren geen hatelijkheden en wij hebben nooit bedoeld hatelijkheden te schrijven. We begrijpen wel: men moet iets zeggen als men boos is, vooral wanneer men aan zijn eigen heilige huisje geraakt wordt. Een beetje crittiek kan zeer gezond zijn; èen dokter doet ook wel eens lastige dingen, die voor de patient noodzakelijk zijn. We vinden de Van Slobbe Armen Stichting een prachtige inrichting en we hopen dat ze zoveel mogelijk goed mag doen onder onze vele armen. Ten slotte willen we de heer Hellmund nog weer de raad geven: „Informeer goed voordat U schrijft." Of WIJ nog veel en lang zullen schrijven, moet U maar eens afwachten.

We mogen in deze tijd wel sluiten met een toepasselijk vers van Vader Vondel.

Want waarheid (dat 's al oud) vindt
nergens heil noch heul:
Dies roemt men hem voor wijs, die
vinger op de mond leit.
O, kon ik ook die konst; maar wat
op 's harten grond leit.
Dat welt me naar de keel: ik wordt
te stijf geparst,
En 't werkt als nieuwe wijn, die tot
de spon uitbarst.

De tweedracht is een pest, die allen
staat te schromen.
(Gijsbrecht).

Wat baten magazijnen, zwanger
Van al-verslindend nood-gewaer?
Wat mag het baten, dat men langer
Met vlaggen van den leeuw braveer',
Zo 't leeuwenhart begint te flauwen,
En voor 't geloei van stieren zwicht?
(Saatwekker).